

MECLİS BAŞKANLIĞINA

Komisyon Raporu:

Meclisimizin 03.02.2015 tarih ve 30 sayılı kararı ile incelenmesi için İmar ve İnceleme Komisyonumuza birlikte havale edilen ilçemiz sınırları içerisinde talep edilmesi halinde Cemevlerinin ibadet yeri olarak kabul edilmesine ilişkin teklif değerlendirilmiştir.

03.07.2005 Tarih ve 5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin görev ve sorumlulukları" başlıklı 14'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, belediyelerin mabetlerin yapımı, bakımı ve onarımını yapabilecekleri belirtilmiş; "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinin beşinci fıkrasına 06.12.2012 tarihli ve 6360 Sayılı Kanunun 18'inci maddesiyle eklenen "Belediye ve bağlı idareler, meclis kararıyla mabetlere indirimli bedelle ya da ücretsiz olarak içme ve kullanma suyu verebilir" hükmü ile belediyelere ibadet yerlerine indirimli veya ücretsiz su verilmesi yetkisi tanınmıştır.

03.05.1985 Tarihli ve 3194 Sayılı İmar Kanunu'nun "Arazi ve arsa düzenlemesi" başlıklı 18'inci maddesinin birinci fıkrasında, belediyelere imar hududu içinde bulunan arsa ve arazileri malik veya diğer hak sahiplerinin rızası aranmaksızın düzenleme yetkisi verilmiş; aynı maddenin 03.12.2003 tarihli ve 5006 Sayılı Kanunun 1'inci maddesiyle değişik üçüncü fıkrasında ise düzenleme ortaklık payları, düzenlemeye tâbi tutulan yerlerin ibadet yeri gibi umumi hizmetlerden ve bu hizmetlerle ilgili tesislerden başka maksatlarla kullanılamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu yasal düzenlemelere göre "Arsa ve arazi düzenlemesi" sonucunda ortaya çıkan düzenleme ortaklık payları "ibadet yeri" olarak tahsis edilebilecek; belediyeler mabetlerin yapımı, bakımı ve onarımı yapabilecek ve belediye ve bağlı idareleri belediye meclisi kararıyla mabetlere içme ve kullanma suyunu ücretsiz ve düşük ücretle verebileceklerdir.

Ayrıca, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin 2 Aralık 2014 tarihli kararla, Türk hukukunun sadece tanınmış dinlerin ibadethanelerinin elektrik faturasını üstlenip Cemevlerini bu statüden yoksun bırakmasının "din temelinde farklı uygulama" anlamı taşıdığını not ederek, inananları tarafından Cemevlerinin ibadethane kabul edildiğini belirtti ve Türkiye'nin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin ayrımcılığı yasaklayan 14'üncü maddesini ve "inanç özgürlüğü" güvence altına alan 9'ncü maddesini ihlal ettiğini ve 5393 Sayılı Belediye Kanunun 14/b ve 15'inci maddesinin 5'nci fıkrasının son cümlesi uyarınca Cemevlerinin ibadet yeri sayılması ve diğer ibadet yerlerine tanınan haklardan ayrımcılık yapılmadan yararlandırılmasına karar vermiştir.

Anayasamızın 90'ncı maddesine göre, iç hukukumuzun bir parçası olan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne karşı Anayasa'ya aykırılık iddiasıyla Anayasa Mahkemesine iptal davası açılmadığı gibi AİHM kararları da Türkiye açısından bağlayıcıdır.

Komisyonlarımızca yapılan değerlendirmede;

Cemevlerinin ibadet yeri olarak kabul edilmesinin uygun olduğuna, talep gelmesi durumunda ilgili imar planında gerekli değişikliğin yapılarak uygulama yapılabilmesine Komisyon Üyeleri Özer KOLCUOĞLU ve Osman OSMAN'ın çekimser oyuna karşılık İmar ve İnceleme Komisyonumuz tarafından oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Meclisimizce gerekli kararın alınmasını arz ederiz. 19.02.2015